Een oefening op universeel ontwerp voor leren, samengesteld door Mieke Meirsschaut

Doel van deze oefening: Je zoekt uit in welke mate je individuele redelijke aanpassingen kan vertalen naar aanpassingen die voor elke leerling toegankelijk zijn, dus naar een universeel ontwerp voor leren.

Bron:

Smekens, E. (2017). *De klas van (n)u.* Uitgeverij Acco, p 108-109

Opdracht: lees de casus en vragen, bespreek.

Casus:

In het vierde leerjaar staat er een cijfertoets gepland. Alle leerlingen hebben de techniek van het cijferen voldoende onder de knie. Van de 22 leerlingen in de klas zijn er 18 die de maaltafels voldoende kennen. Twee leerlingen, Nick en Michiel zijn inzichtelijk sterk in rekenen, maar zij hebben de maaltafels nog onvoldoende geautomatiseerd. Het kost hen tijd, maar ze kunnen de oefeningen wel uitrekenen uit het hoofd. Twee andere leerlingen, Charlotte en Ine hebben de tafels nog helemaal niet geautomatiseerd. Ze hebben het ook op inzichtelijk vlak moeilijk met rekenen. Ze kennen wel de techniek van het cijferen.

De juf deelt de toets uit. Ze heeft ook tafelkaarten. Welke leerlingen mogen een tafelkaart gebruiken tijdens deze toets? Hoe beslis je hierover? Bespreek.

Extra vragen:

Is het wel eerlijk dat sommige leerlingen hulpmiddelen gebruiken tijdens de les en toets? Hoe gaan leerlingen hier mee om in de klasgroep? Welke rol speel je hierin als leerkracht?

Hoe hou je als leerkracht het overzicht van de gebruikte hulpmiddelen tijdens het leerproces?

Verbetersleutel (Smekens, E. (2017). De klas van (n)u, Acco Uitgeverij, p 108 -109

De leerkracht geeft de boodschap dat iedereen de tafelkaart mag gebruiken. De kinderen beginnen ijverig aan de toets. Bij de meesten ligt de tafelkaart aan de kant of zelfs onder hun toets. Ze hebben die kaart niet nodig. Hun tafels hebben ze goed geautomatiseerd. Als ze telkens op de kaart zouden gaan kijken, zou dat hen maar tijd kosten. Het gaat veel vlotter zonder.

Nick en Michiel kijken wel op de kaart, maar doen dat 'in het geniep'. Het zijn slimme jongens, die inzichtelijk sterk zijn in rekenen. Als de juf zou vragen wie er een tafelkaart nodig heeft, zouden zij hun hand niet opsteken. Ze hebben de tafels niet voldoende geautomatiseerd, maar ze kunnen de oefeningen wel uitrekenen. Maar in combinatie met cijferen leidt dat voortdurende gereken tot fouten. Door verstrooidheid, omdat ze stappen overslaan… De kaart helpt hen om efficiënter te werken. Charlotte en Ine leggen hun tafelkaart netjes naast hun toets. Bij elke oefening kijken ze openlijk op hun tafelkaart. Met hun vinger zoeken ze de juiste oplossing. Ze hebben de tafels nog niet geautomatiseerd. Zonder tafelkaart zou een cijfertoets voor hen een haast onoverkomenlijke opgave zijn. Met de tafelkaart kunnen ze laten zien dat ze de techniek van het cijferen goed beheersen.

Achtergrondinfo: Door de tafelkaart tijdens de toets aan iedereen aan te bieden, weet de juf bijna zeker dat wie ze nodig heeft, ze ook zal gebruiken. Daardoor krijgt ze meer gerichte informatie: beheersen de kinderen de techniek van het cijferen? Zonder tafelkaart zouden veel 'tafelfouten' in de toets sluipen. Ze zou dan (ook) punten aan het geven zijn op het beheersen van de tafels. Maar dat is niet de bedoeling van deze toets. Door het aanbieden van hulpmiddelen kun je veel gerichter informatie verzamelen over wat kinderen wel en (nog) niet kunnen.

Bijkomende vraag: Is het wel eerlijk dat sommige leerlingen hulpmiddelen gebruiken tijdens de les en toets? Hoe gaan leerlingen hiermee om in de klasgroep? Welke rol speel je hierin als leerkracht?

Verbetersleutel: Het is geen kwestie van eerlijk of oneerlijk: leerlingen starten met andere voorkennis en andere mogelijkheden. Het aanbieden van hulpmiddelen is bedoeld om 'hulp te bieden' daar waar het (tijdelijk) nodig is. Een open gesprek in de klas hierover is belangrijk: 'Waarom mogen kinderen hulpmiddelen gebruiken?' Waarom kan het belangrijk zijn dat je een hulpmiddel (tijdelijk) gebruikt? We zijn allemaal anders. We hebben allemaal sterke en minder sterke kanten, maar in de klas willen we uiteindelijk allemaal leren. Hulpmiddelen zijn een manier om iemands minder sterke kanten te compenseren en ervoor te zorgen dat iemand toch kan leren, ondanks een beperking of probleem.

Hoe hou je als leerkracht het overzicht van al die hulpmiddelen?

Verbetersleutel: Als je hulpmiddelen beschikbaar stelt tijdens de lessen en tijdens de toetsen, is het wel belangrijk dat dit helder blijft voor jezelf, voor de leerlingen en voor de ouders.

Welke rol speel je hierin als leerkracht?

De juf heeft boven elke toets een hoofding aangebracht. Hier duiden de kinderen aan welk hulpmiddel ze gebruiken. Bv. Ik gebruik een tafelkaart, ik gebruik mijn vingers, ik gebruik een hoofdtelefoon, ik kreeg meer tijd, ik vroeg hulp aan de juf, ik gebruik voorleessoftware. De kinderen duiden aan wat voor hen van toepassing is. Op die manier krijgen de ouders en het kind een beter beeld van de manier waarop hun kind de toets tot een goed einde heeft gebracht. In de klas kan dit lijstje met hulpmiddelen een aanzet zijn tot een open gesprek.

Een oefening op universeel ontwerp voor leren, samengesteld door Mieke Meirsschaut

Doel van deze oefening: Je zoekt uit in welke mate je individuele redelijke aanpassingen kan vertalen naar aanpassingen die voor elke leerling toegankelijk zijn, dus naar een universeel ontwerp voor leren.

Bron:

Smekens, E. (2017). *De klas van (n)u.* Uitgeverij Acco, p 108-109

Opdracht: lees de casus en vragen, bespreek.

Casus:

In het vierde leerjaar staat er een cijfertoets gepland. Alle leerlingen hebben de techniek van het cijferen voldoende onder de knie. Van de 22 leerlingen in de klas zijn er 18 die de maaltafels voldoende kennen. Twee leerlingen, Nick en Michiel zijn inzichtelijk sterk in rekenen, maar zij hebben de maaltafels nog onvoldoende geautomatiseerd. Het kost hen tijd, maar ze kunnen de oefeningen wel uitrekenen uit het hoofd. Twee andere leerlingen, Charlotte en Ine hebben de tafels nog helemaal niet geautomatiseerd. Ze hebben het ook op inzichtelijk vlak moeilijk met rekenen. Ze kennen wel de techniek van het cijferen.

De juf deelt de toets uit. Ze heeft ook tafelkaarten. Welke leerlingen mogen een tafelkaart gebruiken tijdens deze toets? Hoe beslis je hierover? Bespreek.

Extra vragen:

Is het wel eerlijk dat sommige leerlingen hulpmiddelen gebruiken tijdens de les en toets? Hoe gaan leerlingen hier mee om in de klasgroep? Welke rol speel je hierin als leerkracht?

Hoe hou je als leerkracht het overzicht van de gebruikte hulpmiddelen tijdens het leerproces?

Verbetersleutel (Smekens, E. (2017). De klas van (n)u, Acco Uitgeverij, p 108 -109

De leerkracht geeft de boodschap dat iedereen de tafelkaart mag gebruiken. De kinderen beginnen ijverig aan de toets. Bij de meesten ligt de tafelkaart aan de kant of zelfs onder hun toets. Ze hebben die kaart niet nodig. Hun tafels hebben ze goed geautomatiseerd. Als ze telkens op de kaart zouden gaan kijken, zou dat hen maar tijd kosten. Het gaat veel vlotter zonder.

Nick en Michiel kijken wel op de kaart, maar doen dat 'in het geniep'. Het zijn slimme jongens, die inzichtelijk sterk zijn in rekenen. Als de juf zou vragen wie er een tafelkaart nodig heeft, zouden zij hun hand niet opsteken. Ze hebben de tafels niet voldoende geautomatiseerd, maar ze kunnen de oefeningen wel uitrekenen. Maar in combinatie met cijferen leidt dat voortdurende gereken tot fouten. Door verstrooidheid, omdat ze stappen overslaan… De kaart helpt hen om efficiënter te werken. Charlotte en Ine leggen hun tafelkaart netjes naast hun toets. Bij elke oefening kijken ze openlijk op hun tafelkaart. Met hun vinger zoeken ze de juiste oplossing. Ze hebben de tafels nog niet geautomatiseerd. Zonder tafelkaart zou een cijfertoets voor hen een haast onoverkomenlijke opgave zijn. Met de tafelkaart kunnen ze laten zien dat ze de techniek van het cijferen goed beheersen.

Achtergrondinfo: Door de tafelkaart tijdens de toets aan iedereen aan te bieden, weet de juf bijna zeker dat wie ze nodig heeft, ze ook zal gebruiken. Daardoor krijgt ze meer gerichte informatie: beheersen de kinderen de techniek van het cijferen? Zonder tafelkaart zouden veel 'tafelfouten' in de toets sluipen. Ze zou dan (ook) punten aan het geven zijn op het beheersen van de tafels. Maar dat is niet de bedoeling van deze toets. Door het aanbieden van hulpmiddelen kun je veel gerichter informatie verzamelen over wat kinderen wel en (nog) niet kunnen.

Bijkomende vraag: Is het wel eerlijk dat sommige leerlingen hulpmiddelen gebruiken tijdens de les en toets? Hoe gaan leerlingen hiermee om in de klasgroep? Welke rol speel je hierin als leerkracht?

Verbetersleutel: Het is geen kwestie van eerlijk of oneerlijk: leerlingen starten met andere voorkennis en andere mogelijkheden. Het aanbieden van hulpmiddelen is bedoeld om 'hulp te bieden' daar waar het (tijdelijk) nodig is. Een open gesprek in de klas hierover is belangrijk: 'Waarom mogen kinderen hulpmiddelen gebruiken?' Waarom kan het belangrijk zijn dat je een hulpmiddel (tijdelijk) gebruikt? We zijn allemaal anders. We hebben allemaal sterke en minder sterke kanten, maar in de klas willen we uiteindelijk allemaal leren. Hulpmiddelen zijn een manier om iemands minder sterke kanten te compenseren en ervoor te zorgen dat iemand toch kan leren, ondanks een beperking of probleem.

Hoe hou je als leerkracht het overzicht van al die hulpmiddelen?

Verbetersleutel: Als je hulpmiddelen beschikbaar stelt tijdens de lessen en tijdens de toetsen, is het wel belangrijk dat dit helder blijft voor jezelf, voor de leerlingen en voor de ouders.

Welke rol speel je hierin als leerkracht?

De juf heeft boven elke toets een hoofding aangebracht. Hier duiden de kinderen aan welk hulpmiddel ze gebruiken. Bv. Ik gebruik een tafelkaart, ik gebruik mijn vingers, ik gebruik een hoofdtelefoon, ik kreeg meer tijd, ik vroeg hulp aan de juf, ik gebruik voorleessoftware. De kinderen duiden aan wat voor hen van toepassing is. Op die manier krijgen de ouders en het kind een beter beeld van de manier waarop hun kind de toets tot een goed einde heeft gebracht. In de klas kan dit lijstje met hulpmiddelen een aanzet zijn tot een open gesprek.